

به نام خدا

معرفی استان خراسان رضوی مقدمه:

استان خراسان رضوی یکی از استانهای بزرگ کشور است که از نظر وسعت پنجمین استان و از نظر جمعیت بر اساس سرشماری سال 95 دومین استان کشور به شمار می رود.

خراسان رضوی به دلیل وجود بارگاه ملکوتی حضرت ثامن الحجج، علی ابن موسی الرضا علیه السلام، داشتن تاریخ و پشینة فرهنگی غنی، تنوع جغرافیایی و آب و هوایی و ظرفیت های اقتصادی از مهمترین استان های کشور به شمار می رود.

خراسان رضوی در شمال شرقی ایران واقع شده است. در سال ۱۳۸۳ بنا به تصویب مجلس شورای اسلامی استان خراسان به سه استان مجزا تقسیم شد و استان خراسان رضوی با مرکزیت مشهد تشکیل یافت. شهرستانهای مشهد، نیشابور، سبزوار، تربت حیدریه، قوچان و کاشمر از شهرستانهای مهم استان هستند. به طور کلی خراسان رضوی شامل ۲۸ شهرستان، ۷۰ بخش و ۱۶۴ دهستان است.

اقتصاد استان وابسته به نفت است، اما در سالهای اخیر، استان در بخش صنعت پیشرفت چشمگیری داشته است. ذخیره های زغال سنگ، مس، روی، آهن، منگنز، خاک نسوز، منیزیت، گل سفید، سنگهای ساختمانی، مانند مرمریت، تراورتن، سنگ آهن و گچ، در استان وجود دارد. ذخایر بزرگ اورانیوم، رادیوم و توریم در این استان موجود است که از نظر تامین انرژی، ارزش اقتصادی بالایی دارند. همچنین درآمد این استان از راه کاشاورزی، دامپروری و صنایع دستی نیز تامین می شود.

خراسان در دوران فتوحات مسلمانان در ایران چهار بخش بوده و هر بخش به اسم شهر بزرگ خود یعنی نیشابور، مرو، هرات و بلخ نامیده شدند. تعدادی ادوات و دستافزارهای سنگی با قدمت تخمینی ۸۰۰ هزار سال قبل، متعلق به دوران پارینه سنگی قدیم، از قدیمی ترین آثار حیات انسانی در ایران بوده که در بستر رودخانه کشف رود مشهد به چشم می خورد.

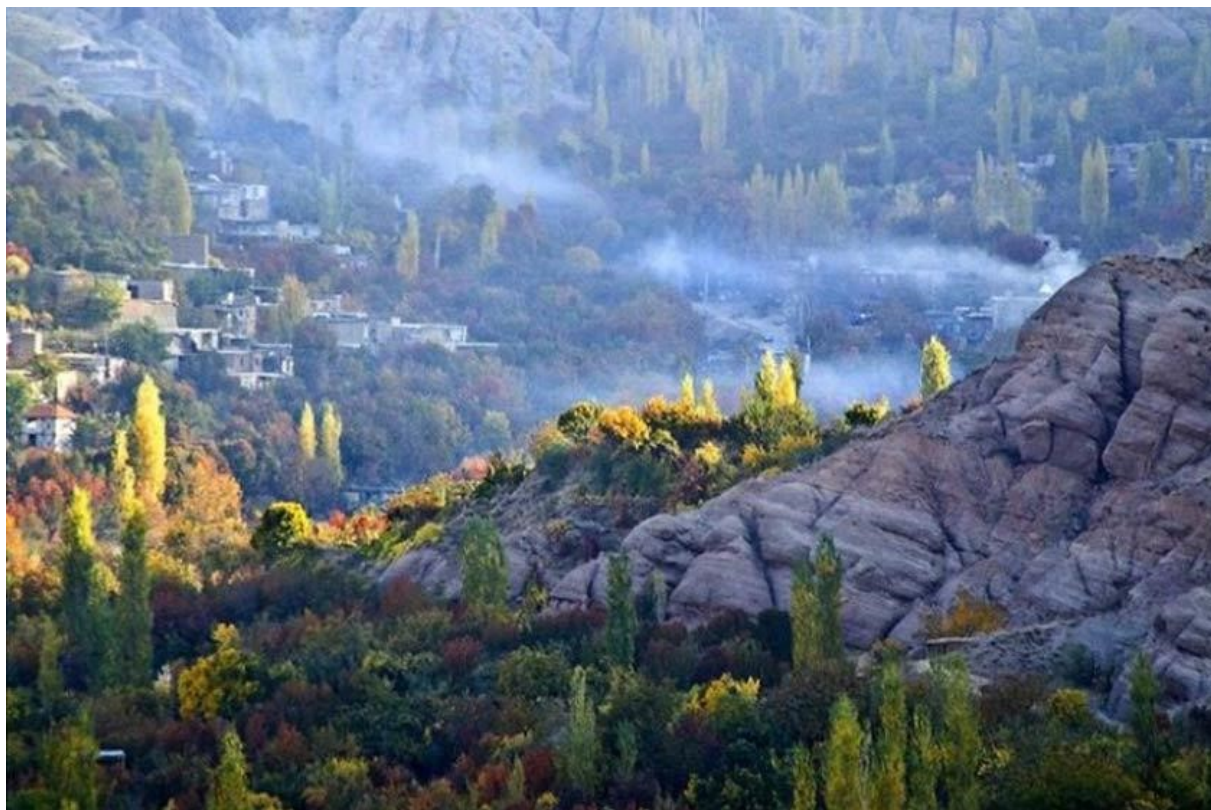
ورود اقوام آریایی در آغاز هزاره اول قبل از میلاد به فلات ایران، زمینه ساز مهمترین مقطع تاریخ خراسان در سرآغاز دوران تاریخی ایران است. آریایی های تازه وارد به وسیله خراسان به طرف مرکز ایران رهسپار شده و بسیاری از آنان در خراسان و سیستان ساکن شدند.

شاید به همین علت در دو کتاب اوستا و شاهنامه فردوسی به رخ دادن عمده حوادث آغاز تاریخ ایرانیان در مشرق ایران و در واقع در خراسان بزرگ اشاره شده است.

استان خراسان رضوی زیرمجموعه کوچکی از خراسان تاریخی است. منطقه ای است که در گذشته دارای نواحی بسیار گسترده و قلمرویی یکپارچه بوده است. اما امروزه سه استان خراسان رضوی، شمالی و جنوبی و قسمت هایی از استان های دیگر در ایران، بخشی از این خراسان بزرگ بوده و بخش های بزرگتری از آن در کشور افغانستان و جمهوری های شمال و شمال شرق ایران واقع شده است. قسمتی از تمدن بشری در خراسان بزرگ به وجود آمده و در دوران های کهن و پیش از اسلام و در دوران تمدن اسلامی دارای مردمان باهوش و تلاشگر بوده که مهمترین نقش را در پیدایش و گسترش دانش و فرهنگ و پدیدآوردن عناصر تمدنی داشتند.

جغرافیا و اقلیم

خراسان رضوی در شمال شرقی ایران بین ۵۶ درجه و ۱۹ دقیقه تا ۶۱ درجه و ۱۶ دقیقه طول شرقی و ۳۳ درجه و ۵۲ دقیقه تا ۳۷ درجه و ۴۲ دقیقه عرض جغرافیایی شمالی واقع شده است. همسایگان این استان از شمال کشور ترکمنستان، از شرق افغانستان، از غرب و شمال غربی استان های خراسان شمالی، سمنان و یزد و از جنوب و جنوب غربی استان های خراسان جنوبی و یزد هستند.

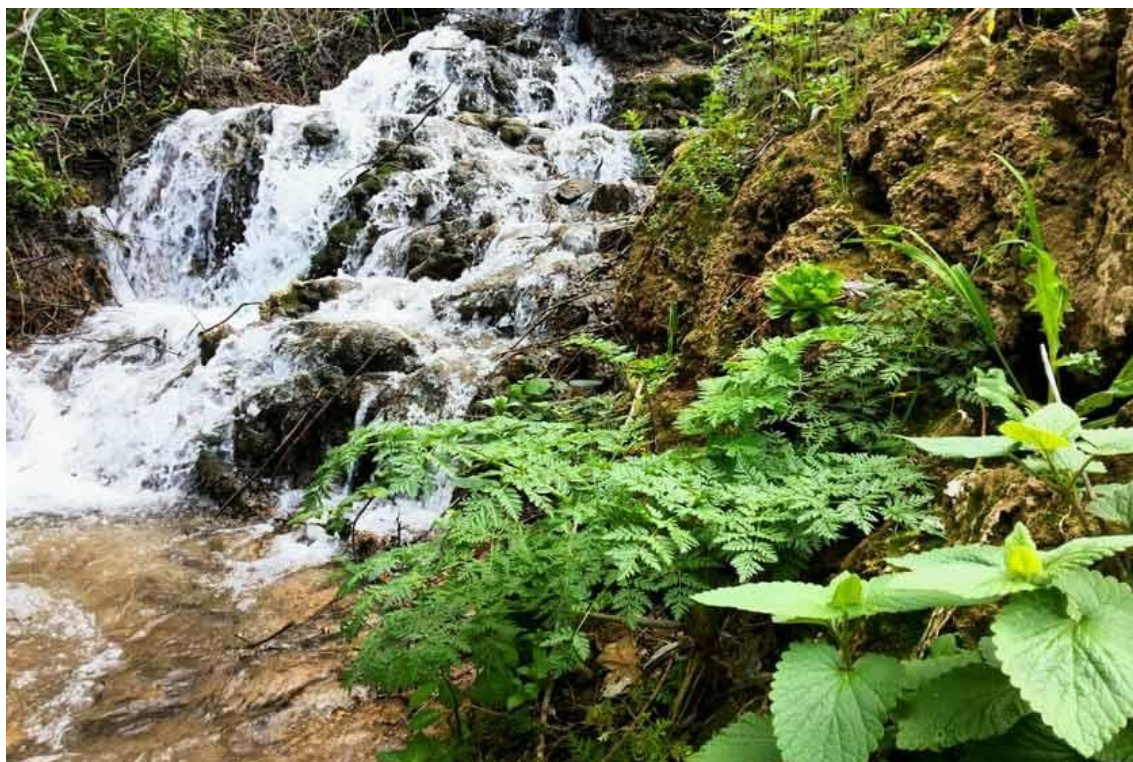
این استان با مساحت ۱۱۸۵۴ کیلومتر مربع ۷٪ کل مساحت ایران را شامل می شود. مناطق کوهستانی ۴۹.۲٪ سطح استان و دشتها ۵۰.۸٪ آن را دربر می گیرد.. این استان از چهار حوزه آبریز اترک، قرهقوم، کویر مرکزی و شرق ایران تشکیل یافته است.

قله بینالود با ارتفاع ۳۶۱۵ متر به عنوان بلندترین نقطه استان و دشت سرخس با ارتفاع ۲۹۹ متر پستترین نقطه استان است.

خراسان رضوی در ناحیه معتدل شمالی قرار گرفته و از آب و هوای متغیری برخوردار است. به طور کلی این استان از شمال به طرف جنوب با افزایش دما و کاهش میزان بارش سالیانه مواجه است.

مناطق قوچان و نواحی جنوبی بینالود، ارتفاعات کپه داغ-هزار مسجد و قسمتی از شهرستان مشهد از آب و هوای سرد کوهستانی برخوردار هستند. نواحی کوه پایهای استان دارای آب و هوای نیمه بیابانی ملایم (کوه پایه ای) است. آب و هوای گرم و خشک نیز در برخی شهرستان های جنوبی استان حاکم است.

مردم شناسی

در این استان مردمانی با تابعیت افغانستان، تابعیت عراق و از توابع دیگر کشورها زندگی میکنند. براین اساس ۶۳ درصد ساکنان استان را اقوام غیر ایرانی تشکیل میدهد. مردم این استان به زبانهای فارسی، عربی، ترکی، ترکمنی، کردی و کرمانجی صحبت می کنند.

در شهرهای قوچان، درگز، نیشابور و کلات علاوه بر فارسی زبانان، کردهای خراسان و ترک های خراسان با مذهب شیعه و سنی ساکن بوده و به زبان های ترکی خراسانی و کردی کرمانجی سخن می گویند.

در شهرهای سرخس، تربت جام و مشهد سیستانی ها و بلوچ های مسلمان زندگی می کنند. عرب ها در جنوب خراسان رضوی و در شمالی ترین قسمت استان نیز ترکمن ها سکونت دارند.

به طور کلی عواملی مثل جنسیت، شرایط جغرافیایی، سن، موقعیت اجتماعی، شرایط تاریخی و اعتقادات و آداب و رسوم، در فرم پوشاک تأثیر می گذارد. در خراسانی طوایف مختلفی وجود دارد که به همین خاطر پوشاک خراسانی ها از تنوع برخوردار است، به طور کلی پوشاک این منطقه را می توان به بخش های زیر تقسیم کرد:

- پوشاک کردهای ساکن خراسان
 - پوشاک نواحی مرزی مثل تربت جام، تایباد، باخرز و خواف
 - پوشاک مهاجرین ساکن در استان، مانند ترکمن ها، بلوچ ها و عرب ها
 - پوشاک ساکنین مناطق کویری و جنوبی استان، مثل شهرهای نیشابور، تربت حیدریه، سبزوار، کاشمر، گناباد و قاین
- عمامه یا دستار کمترین پوشش برای یک مرد خراسانی است. در بین مردان خراسانی عمامه یک سربند رایج است که به شکل محدود و در رنگ های مختلف بر سر گذاشته می شود. نیمه مسن ها از عمامه سیاه دمدار، افراد حج رفته از عمامه زرد رنگ، افراد کربلا رفته از دستار شیر و شکری یا قهوه های استفاده می کنند. بقیه مردم هم از دستار سپید و کرکی استفاده می کنند.

زنان کرد شمال خراسان بر روی لباس ها و سر و گردن و دست های خود از تزیینات زیادی استفاده می کنند که می توان به خرمهره ها بر روی سربند و یا لبه های جیب، آویزهای نقره و طلا بر بناگوش، پیشانی بندهای مختلف، دستبندهای متنوع از انواع عقیق و کهربا و نقره سینه ریزهای گوناگون و قاب های دعا و سکه های فراوان بر روی جلیقه های رنگی اشاره کرد. پوشاک بانوان این ناحیه از هشت قسمت کومخ، جوراب، شلیته، پیراهن، جلیقه، روسری، چادر و سربند تشکیل می شود.

مردان شمال خراسان نیز دارای پوشاک کمی متفاوت از سه ناحیه کردنشین کوردستان، کرمانشاه و آذربایجان غربی دارند.

سوغات و صنایع دستی

زعفران، زرشک، قالیبافی، فیروزه تراشی و پوستین دوزی از مهمترین سوغات و صنایع دستی خراسان رضوی است.

دیدنی ها

حرم امام رضا در مشهد، مقبره فردوسی در مشهد، مجموعه کوهسنگی مشهد، بازار رضای مشهد، مسجد گوهرشاد مشهد، آرامگاه حاج ملا هادی سبزواری در سبزوار، قنات قصبه در گناباد، مقبره خیام در نیشابور، مقبره عطار در نیشابور، مقبره کمال الملک در نیشابور، شهر ییلاقی طرqbه، شهر ییلاقی شاندیز از دیدنیهای معروف این استان هستند.

معرفی دانشگاه فرهنگیان خراسان رضوی

دانشگاه فرهنگیان در میان موسسات و سازمان‌های وابسته به آموزش عالی از جهات گوناگون از جایگاهی رفیع بهره‌مند است. در واقع اگر متغیرهایی چون سابقه و قدمت، تدریس استادان بنام با پیشینه علمی، تحصیل دانشجویان ممتاز، کثرت دانشجومعلم، پیوند و تعامل با دستگاه‌های اجرایی و موسسات و...، داشتن کتاب‌خانه‌ها و آزمایشگاه‌های غنی و مجهز، تعدد رشته‌ها و واحدهای آموزشی را از معیارهای تعیین اعتبار و اهمیت یک دانشگاه برشماریم، بی‌گمان دانشگاه فرهنگیان را باید یکی از معتبرترین و مهم‌ترین دانشگاه‌های کشور در حوزه تربیت معلم دانست.

دانشگاه فرهنگیان استان خراسان رضوی با نام دانشسرا و سپس تربیت معلم به عنوان زیر مجموعه ای از این دانشگاه شریف و پرافتخار در سال ۱۳۱۶ در مشهد مقدس تاسیس شد.

این دانشگاه در حال حاضر بیش از ۵۲۰۰ دانشجومعلم دوره کارشناسی پیوسته، شامل ۲۰۰۰ دانشجوی دختر و ۳۲۰۰ دانشجوی پسر دارد. علاوه بر این تعداد ۱۵۴ دانشجومعلم در دوره کارشناسی ناپیوسته، ۲۳ دانشجومعلم در دوره کارشناسی ارشد و ۷۶۰ دانشجو به صورت مهارت آموز، در مجموعه رشته های علوم پایه، هنر، علوم انسانی، علوم تربیتی و مشاوره، زبان انگلیسی و ... در دو پردیس و چهار واحد آموزشی تابعه مشغول تحصیل هستند و حدود ۱۹۴۳۴ نفر (سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۸) از این پردیس ها و واحدهای استانی دانش آموخته شده اند. دانشگاه فرهنگیان استان دارای استاد مدعو می باشد.

وجود بزرگ ترین و در عین حال مهم ترین پردیس دانشگاهی در میان پردیس های دانشگاه فرهنگیان کشور با وجود ۶۱ عضو هیأت علمی رسمی و پیمانی و حدود ۵۰۰ نفر مدرس به صورت موظف و غیرموظف بر اهمیت استان افزوده است، از پردیس شهید بهشتی و هاشمی نژاد با نام قطب علوم پایه دانشگاه فرهنگیان کشور نام برده می شود.

پردیس شهید بهشتی مشهد در سال ۱۳۵۸ در فضایی بالغ بر ۱۳۵۰۰۰ متر مربع راه اندازی شده دارای مساحت کل اعیانی (زیربنای) ۴۳۸۹۴ متر مربع، مساحت محوطه ۵۰۶۰۶ و فضای سبز ۴۰۵۰۰ متر مربع می باشد.

مجموعه فضاهای فیزیکی پردیس دارای دو ساختمان آموزشی به نام شهید بهشتی و شهید خورشیدی شامل ۲۷ باب اتاق اداری، ۶۶ کلاس درس و ۳۷ فضای آزمایشگاه، کارگاه، کتابخانه مرکزی، سالن مطالعه جامع، نمازخانه، سایت رایانه، دو سالن کنفرانس، تالار اجتماعات ابن هیثم، کتابخانه، موزه تاریخ طبیعی، سالن ورزشی، زمین چمن فوتبال، زمین ورزشی روباز، مرکز آموزشی رفاهی تربیت، دفتر بسیج و دفتر مشاوره می باشد. همچنین این پردیس دارای ۱۸۴ اتاق خوابگاهی، و فضاهای ویژه سلف سرویس، بهداری، خشکشویی، نانوائی و تأسیسات است.

مجموعه ورزشی شامل: زمین چمن، سالن تنیس، سالن کشتی، زمین روباز و سالن چند منظوره

موزه علوم و تاریخ طبیعی

تالار ابن هیثم
با ظرفیت ۶۵۰ نفر

پردیس شهید بهشتی ۸۱ شهید دانشجو معلم تقدیم اسلام و انقلاب کرده است. از بین کارکنان این پردیس یک نفر فرزند شهید، ۴ نفر خواهر و برادر شهید، ۸ نفر جانباز، ۴۳ نفر رزمنده و ۲۷ نفر بسیجی فعال می باشند.

این پردیس دارای چهار واحد تابعه می باشد :

- واحد آموزشی ثامن الحجج (ع) مشهد
 - واحد آموزشی دانشور نیشابور
 - واحد آموزشی شهید رجایی تربت حیدریه
 - واحد آموزشی علامه طباطبائی سبزوار
- همه واحدها در حال حاضر علاوه بر پذیرش دانشجو در مقطع کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته، نام نویسی و برگزاری دوره برای مهارت آموزان (ماده 28) را بر عهده دارد.

- این واحدهای دانشگاهی هم اکنون با ساختمان های فعال اداری و آموزشی در کنار کارگاه های تخصصی هنر ، رایانه ، لابراتور زبان ، واحد مشاوره ای و کلینیک پزشکی، علوم آزمایشگاهی و ریاضی ، کتابخانه و سالن مطالعه و ... آموزش دانشجو معلمان را عهده دارند.

بر

یکی دیگر از پردیس های استان پردیس شهید هاشمی نژاد (خواهران) است، این پردیس که در سال ۱۳۵۵ تاسیس و با پذیرش دانش آموختگان سپاهیان دانش زیر نظر اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان شروع به فعالیت نمود که در رشته های زبان انگلیسی، دبیری شیمی، دبیری زیست، دبیری فیزیک، تربیت بدنی، علوم تربیتی و آموزش استثنایی در دوره کارشناسی مشغول به تحصیل می باشند.

پردیس شهید هاشمی نژاد دارای دو ساختمان آموزشی با نام فجر و نجم در ۱۷ کلاس درس و یک ساختمان

اداری با نام شمس در سه طبقه ، خوابگاه دانشجویی ، کتابخانه نور با سالن مطالعه، سالن همایش امام علی (ع) ، کلینیک مشاوره ، سالن کنفرانس پژواک مهر، سالن ورزشی امام رضا (ع) و... می باشد .

نخستین رئیس مجموعه مراکز تربیت معلم پس از انقلاب اسلامی جناب آقای حسین رثایی بودند و هم اکنون جناب آقای رمضان نیری به عنوان مدیر دانشگاه فرهنگیان استان خراسان رضوی و پردیس شهید بهشتی مشهد هدایت امور را در خدمت رسانی به استادان ، کارکنان و دانشجویان بر عهده دارند.

